Hälso- och sjukvårdsnämnden
*Hälso- och sjukvårdsförvaltningen*
*Sjukhusenheten*
Pontus Bergqvist Vogel

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-11-11

HSN 2026-0467

Hälso- och sjukvårdsnämnden

# Svar på skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD), Axel Conradi (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) om frågeställningar kring postcovid

## Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Carl-Johan Schiller (KD), Axel Conradi (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) ett antal frågor rörande nivåstruktureringen och organiseringen av Regionens vård av patienter med eller som utreds för postinfektiösa tillstånd.

## Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD), Axel Conradi (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) om frågeställningar kring postcovid

## Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen från Carl-Johan Schiller (KD), Axel Conradi (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) om frågeställningar kring postcovid anses besvarad.

## Förvaltningens motivering till förslaget

*Bakgrund*
I en skrivelse från Carl-Johan Schiller (KD), Axel Conradi (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) ställs ett antal frågor:

- *Hur ser hälso- och sjukvårdsförvaltningen på möjligheten att inrätta ett regionalt kunskapscenter vid specialistenheten för postinfektiösa sjukdomar på Karolinska sjukhuset?*
- *Hur ser förvaltningen på möjligheten att utöka utredningskapaciteten av postinfektiösa sjukdomar?*

- *Hur ser förvaltningen på möjligheten att inrätta en enhet som behandlar och inte enbart diagnostiserar postinfektiösa sjukdomar?*
- *Hur ser förvaltningen på möjligheten att öka frekvensen för uppdatering av det regionala kunskapsstödet avseende sjukdomar som postcovid, där kunskapsutvecklingen är snabb?*

Postinfektiösa tillstånd utgörs av långvariga och återkommande symptom efter genomgången infektionssjukdom och omfattar tillstånd såsom postcovid, ME och CFS. Som en konsekvens av Covid-19 pandemin skedde det en ökning av patienter med behov av utredning för postinfektiösa tillstånd. I samband med denna utveckling inrättades en post-covidmottagning på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge för att stärka omhändertagandet av denna patientgrupp. Mottagningen fick utöver vårduppdraget även ett stärkt uppdrag gällande konsultationer till primärvården.

För att säkra omhändertagande av patienter med ME/CFS gav hälso- och sjukvårdsnämnden i samma ärende (HSN 2022-0525) hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att återkomma med förslag på ny placering av en utredningsenhet i egen regi. Utredningsenhetens uppdrag ska enligt beslutet vara att diagnostisera postinfektiösa sjukdomar och erbjuda konsultation till primärvården. Efter diagnostisering ska primärvården ha huvudansvaret för kontakt med patienten. I ärendet beslutades vidare att utredningsenheten ska ha ett förstärkt och förtydligat Forsknings-, utbildnings- och utvecklingsuppdrag (FoUU). Mottagningen har en multidisciplinär kompetens med möjlighet till avancerade undersökningar, provtagning samt behandling under utredningsfasen. Till mottagningen kan patienter remitteras för utredning av misstänkt diagnos inom postcovid, ME/CFS eller andra liknande postinfektiösa sjukdomar. Mottagningen tar också, efter remiss, emot patienter med bekräftad diagnos där det finns behov av exempelvis konsultation om vårdens utformning eller förnyad bedömning av vårdbehov.

Den postinfektiösa mottagningen hade i samband med det utökade uppdraget en kort uppstartsperiod med ett omfattande remissinflöde. Detta ledde till utmaningar med bemanning under uppstartsfasen och långa köer för nybesök. I maj 2026 rapporterade sjukhuset att verksamheten nu är fullbemannad och att de arbetar med att förbättra väntetiderna till förstabesök. En särskild telefonlinje för konsultationsstöd finns också tillgänglig för primärvården.

*Inrättande av kunskapscentrum*
I samband med budget 2025 fick hälso- och sjukvårdsnämnden följande budgetuppdrag: ”Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utöka uppdraget till den postinfektiösa mottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset för att stärka dess konsulterande uppdrag till primärvården samt utreda möjligheter för att stärka utbildning till primärvården.” Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i dialog med Karolinska Universitetssjukhuset tagit fram ett förslag på att utöka deras uppdrag avseende konsultations-, utbildnings- och utvecklingsinsatser för postinfektiösa tillstånd genom att inrätta ett kunskapscentrum. Därutöver föreslås att Karolinska Universitetssjukhusets vårdbeställning kommer att utökas för att skapa förutsättningar att omhänderta patientgruppen. Förutsatt att beslut tas i hälso- och sjukvårdsnämnden den 24 november kommer Karolinska Universitetssjukhuset att starta sitt utökade uppdrag den 1 januari 2027.

Förvaltningen bedömer att det inte finns några skäl att ompröva den nivåstrukturering som fastställs för dessa patientgrupper och som framgår på viss.se. När det gäller frågan om behandling är bedömningen att merparten av patienterna ska omhändertas av primärvården med konsultativt stöd från specialistvården vid behov. Patienter som behöver akutsjukhusens resurser ska omhändertas av Karolinska Universitetssjukhuset, det omfattar utredning såväl som behandling.

*Kunskapsstöd*
Inom ramen för den regionala och nationella kunskapsstyrningen gör sakkunniga experter löpande bedömningen av vilka kunskapsstöd som behöver uppdateras. Förvaltningen bedömer att det är adekvat att professionen styr takt och omfattning av uppdateringar i kunskapsstöden. Målet är att uppdateringar av kunskapsstöd ska ske minst var tredje år och däremellan utifrån behov. Det är inte alla nyheter som leder till uppdateringar av kunskapsstöd. En enstaka studie är inte tillräckligt för att ett kunskapsstöd ska uppdateras, utan det ska vara en etablerad kunskap innan ett kunskapsstöd ändras. Är det kunskapsförändringar som driver resurser bör det också helst finnas mer omfattande underlag så som till exempel hälsoekonomisk analys av undanträngningseffekter.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

**Beslutet ska skickas till**
Akten